

İSMET İNÖNÜ'NÜN 21 KASIM 1938 TARİHLİ BİLDİRİSİ

Büyük Türk Milletine,

Bütün ömrünü hizmetine vakfettiği (ayırdığı) sevgili milletinin ihtirâm (saygı dolu) kolları üstünde Ulu Atatürk'ün fânî (ölümlü)vücudu istirahat yerine tevdî (emanet). edilmiştir Hakikatte yattığı yer, Türk milletinin O'nun için aşk ve iftiharla dolu olan kahraman ve vefalı göğsüdür.

Atatürk, tarihte uğradığımız en zalim ve haksız ittiham (suçlanma) gününde meydana atılmış, Türk milletinin ma'sûm (suçsuz) ve haklı olduğunu iddia ve ilân etmiştir. İlk önce ehemmiyeti (önemi) kavranmamış olan gür sesi, asla yıpranmayan bir kuvvetle, nihayet bütün cihanın (dünyanın) şuûruna (anlayışına) nüfuz etmiştir (işlemiştir).

En büyük zaferleri kazandıktan sonra da Atatürk, ömrünü, yalnız Türk milletinin haklarını, insaniyete ezeli (başlangıçtan beri) hizmetlerini ve hakettiği meziyetleri tarihe ispat etmekle geçirmiştir. Milletimizin büyüklüğüne, kudretine, faziletine, medeniyet istidadına (anlayışına) ve mükellef (yükümlü) olduğu insaniyet vazifelerine sarsılmaz itikadı (inancı) vardı.

"Ne mutlu Türküm diyene" dediği zaman, kendi engin ruhunun, hiç sönmeyen aşkını en mânâlı bir surette hülâsâ etmişti (özetlemişti).

Fena zihniyet ve idare ile geri bırakılmış Türk cemiyetini (toplumunu), en kısa yoldan insanlığın en mütekâmil (gelişmiş) ve en temiz zihniyetleriyle mücehhez (donanımlı) modern bir devlet haline getirmek, onun başlıca kaygısı olmuştur. Teşkilatı Esasimizde (Anaysamızda) ve bugün hizmet başında, irfan muhitinde (kültürlü çevrede) ve geniş halk içinde bulunan bütün vatandaşların vicdanlarında yerleşmiş olan laik, milliyetçi, halkçı, inkılapçı (devrimci), devletçi Cumhuriyet, bize bütün evsafıyla (kalitesiyle) Atatürk'ün en kıymetli emanetidir.

Üfulünden (ölümünden) beri Atatürk'ün aziz (saygın) adı ve hatırası, bütün halkımızın en candan duygularıyla sarılmıştır. Memleketimizin her köşesinde ve bütün milletçe kendisine gösterdiğimiz samimi bağlılık, devlet ve milletimiz için kudret ve vefanın belîğ (iyi ve güzel) misalidir. Türk milletinin aziz Atatürk'e gösterdiği sevgi ve saygı, onun, niçin Atatürk gibi bir evlât yetiştirebilir bir kaynak olduğunu bütün dünyaya göstermiştir.

Atatürk'e ta'zim (saygı gösterme) vazifemizi ifa ettiğimiz (yerine getirdiğimiz) bu anda, halkımıza, kâlbimden gelen şükran duygularımı ifade etmeyi, ödenmesi lâzım bir borç saydım.

Milletler arasında kardeşçe bir insanlık hayatı Atatürk'ün en kıymetli idealiydi. Bütün dünyada ölümünün gördüğü ihtiramı (saygıyı) insanlığın âtisi (geleceği) için ümit verici bir müjde olarak selamlarım. Bu sözlerim, yazılarıyla ve toprağımızda şövalye askerleriyle yasımıza iştirak eden (ortak olan) büyük milletlere, Türk Millerti adına şükranlarımın ifadesidir.

Devletimizin bânîsi (kurucusu) ve milletimizin fedakâr ve sadık hâdimi (hizmetinde olan);
İnsanlık idealinin âşık ve mümtaz (seçkin) siması (şahsiyeti);
Eşsiz kahraman Atatürk!
Vatan sana minnettardır.

Bütün ömrünü hizmetine verdiğin Türk Milleti ile beraber, senin huzurunda tâzim (saygı) ile eğiliyoruz. Bütün hayatında, bize ruhundaki ateşten canlılık verdin. Emin ol, aziz hatıran sönmez bir meş'ale olarak ruhlarımızı daima ateşli ve uyanık tutacaktır.

Reisicumhur
İsmet İNÖNÜ